

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:3031

av Staffan Danielsson (C)

Kriminalisera terrorresor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera deltagande i och stödjande av terrororganisationer samt att se över straffskalan för dessa handlingar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En översyn bör snarast göras kring kriminalisering av att delta i terroraktiviteter även om de inte innebär en grundfinansiering eller aktivt deltagande i terrorhandling. Självklart ska de åtgärder som föreslås beakta individens integritet. Att straff ändå bör utmätas enligt nedan är för att förhindra de terrorhandlingar som kan genomföras av de grupper och organisationer som svenska medborgare rekryteras ur och ansluter sig till.

Frågan aktualiseras ytterligare i dagens situation där svenska medborgare de senaste åren deltagit i terrordåd utförda av terrorstämplade organisationer, samt i aktiv strid som ingående i grupper som benämns som "al-Qaidainspirerade" eller tillhörande andra extrema terrororganisationer som IS.

100-tals svenskar deltar i strider i Syrien i rörelser som IS och al-Qaida. Om de radikaliserade militanta överlever striderna så är ett återvändande hem till Sverige sannolikt. Tidigare har svenska medborgare ingått, och ibland ingått i ledningen för, liknande grupper genom al-Qaida i Irak, formellt al-Qaidaanslutna al-Shabab i Somalia, al-Qaidaliknande grupper i Afghanistan, samt andra organisationer likt Hizbollah och al-Nusra i Syrien.

”Stockholmsbombaren” Taimour Abdelwahhab, de fyra svenskar som greps (och senare dömdes) strax innan ett proklamerat terrordåd mot Jyllandsposten, samt två åtalade för aktivitet kring al-Shabab är fler exempel på radikaliserade svenska medborgare som har deltagit i militanta organisationers träningsläger utomlands eller deltagit i strid i Somalia, Syrien, Iran, Pakistan, Afghanistan m.fl. länder.

Idag kan man i Sverige aktivt delta i terrorgruppers träningsverksamhet, ibland finansiera dem, eller delta i strid med dem utan att detta kan hindras trots vetskap innan avresa. Ej heller ges en straffrättslig påföljd efter eventuell hemkomst. Detta gäller dock inte de som har befunnits skyldiga till krigsbrott, övriga direkta brott eller aktivt har deltagit i en direkt terrorhandling.

Det är en angelägen fråga för både Sveriges befolkning och svenska intressen utomlands samt för att skydda människor i andra länder som dessa aktiviteter måste stoppas.

Jag vill att det införs en straffrättslig åtgärd som kan tillämpas redan vid ett initialt skede, t ex när någon aktivt deltar i terrorstämplade organisationers träningsläger eller arbetar för eller bidrar till att finansiera dessa gruppers aktivitet.

Detta bör kunna ge en avskräckande effekt på den som överväger att ta steget ut i aktivt deltagande eller i konkret finansiering av grupper och organisationer som deltar i våldsbejakande aktiviteter och terrorism som medel för att uppnå politiska mål. Det finns flera exempel på att de svenska medborgare som återvänt från konflikthärdar efter att ha deltagit i olika extrema grupper har haft svårigheter med att återgå till ett vanligt liv. De kan också drabbas av trauman efter händelser utomlands.

Det finns länder inom Europa som har utrett frågan och även i vissa fall antagit konkreta lagförslag, exempelvis Danmark. Detta bör beaktas i utredningen.

Idag finns inte en specifik lagstiftning med restriktioner och straffsatser för att förhindra att svenska medborgare tar sig till konfliktområden i syfte att strida med terrorstämplade organisationer. Det är också svårt att lagföra dessa.

Säpo säger också i rapporten ovan att det finns aktörer i Sverige som medverkar i verksamhet kopplad till terrorism utomlands. Det är sannolikt inte ett begränsat eller övergående problem att hantera.

Motionen syftar till att ta fram ett juridiskt regelverk för att motverka att svenska medborgare deltar i terroraktiviteter av olika slag. Regelverken ska också omfatta påföljder när man återvänder till Sverige efter att ha medverkat i terrorkopplade aktiviteter.

Denna motion bygger i allt väsentligt på en motion från 2013 som avslogs av riksdagen med motivering att befintliga lagar var tillräckliga och att man arbetade på EU-nivå med frågan. Idag torde alla hålla med om att detta var naivt och otillräckligt, och det är glädjande att regeringen tillsatt en utredare som lagt förslag i rätt riktning i linje med denna motion.

De lagda förslagen är dock inte tillräckligt omfattande och t ex är maxstraffet på 2 års fängelse uppenbart för lågt.

Riksdagen bör ge regeringen tillkänna att skynda på arbetet med att kriminalisera svenskars deltagande och stödjande i och av terrorgrupper inom och utom Sverige.

Staffan Danielsson (C)